

Het geheim van Hildegard

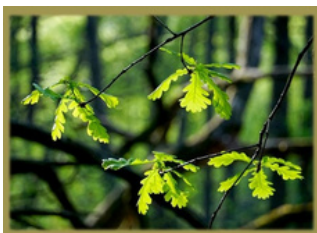

Luister naar dit audiofragment voor je aan de wandeling begint: bij jou thuis of aan de start- en onthaalplek.

Scan de QR-code.

Het geheim van Hildegard

EERSTE HALTE

Het geheim van Hildegard

Opdracht 1: Nog stiller dan een bosmuis

Zoek elk een rustig plekje in het bos. Zorg ervoor dat je elkaar nog kunt zien, maar ga ook niet te dicht bij elkaar zitten. Of blijf je liever rechtstaan? Dat kan ook. Iemand is de tijdsbewaker en geeft het begin en het einde van de oefening aan. Gedurende vijf minuten probeer je nog stiller dan een bosmuis te zijn. Luister intussen heel goed naar alle geluiden die je hoort: de geluiden van de wind en de bomen, van dieren en wandelaars, van een weg in de verte of de geluiden die je zelf maakt ... Probeer zo veel mogelijk geluiden te onthouden. Lukt het je om er vijf te onthouden? Of tien? Na het sein kom je terug bij elkaar en vertel je heel precies wat je allemaal hebt gehoord.

Kunnen jullie een lijstje van tien verschillende geluiden vinden? Bravo, dan heb je één woord verdiend van de zin die we zoeken. Oh ja, een geheimzinnig bos heeft zo zijn eigen manier om een woord cadeau te doen, je moet eerst een raadsel oplossen. Kies het raadsel dat past bij jouw leeftijd!

Raadsel voor kinderen tot 8 jaar

In het bos kan je alle soorten geluiden horen. Hoor je ook de letters die Hildegard jou toefluistert om het eerste woord te vinden? Tip: Plaats de figuren van groot naar klein en vorm het juiste woord!

Raadsel voor kinderen vanaf 9 jaar

In het bos kan je alle soorten geluiden horen. Hoor je ook de letters die Hildegard jou toefluistert om het eerste woord te vinden? Helaas is de communicatie wat verstoord. Tip: schrap alle SST, BZZ en MMR en vorm het juiste woord!

Heb je het eerste raadsel kunnen ontcijferen? Mooi zo! Wandel nu nog een eindje verder tot je bij een plaats komt waar grote bomen met stevige stammen niet te dicht bij elkaar staan. Luister dan hoe het verhaal verdergaat.

Het geheim van Hildegard

TWEEDE HALTE

Het geheim van Hildegard

Opdracht 2: Tikkertje met bomen

Kies een tiental bomen uit waartussen je gaat rennen. Misschien kun je elke boom die 'meedoet' aanduiden met een teken in krijt op de stam, de regen spoelt dat er zo weer af. Een van jullie is de tikker. De tikker telt tot drie en mag dan vertrekken. Elke aangeduide boom is een veilig plekje. Als je een boom omarmt, kan de tikker je niet aanraken. Pas wel op: je mag een boom niet langer dan tien tellen omarmen. Daarna moet je de boom loslaten en kan de tikker jou aantikken! Loop dus zo snel je kunt naar een volgende boom. Word je toch getikt? Dan ben jij de volgende tikker. Ga hiermee door totdat iedereen buiten adem is.

Terwijl jullie gezellig uitpuffen, kun je alvast naar het volgende raadsel gaan. Want jullie hebben dat tweede woord echt wel verdiend.

Raadsel voor kinderen tot 8 jaar

Het bos is een leuke plek om te spelen. Het volgende woord zoek je spelenderwijs door met de beginletter van elke prent een woord te vormen. Tip: de prenten staan in de juiste volgorde.

Raadsel voor kinderen vanaf 9 jaar

Het bos is een leuke plek om te spelen. Het volgende woord zoek je spelenderwijs door met de beginletter van elke prent een woord te vormen. Let op: de prenten staan niet in de juiste volgorde.

Jullie hebben al hard gewerkt. Nu kunnen jullie een tijdje rustig door het bos wandelen. Geniet van de frisse lucht en van al die mooie bomen, die toch zo anders zijn. Ze hebben een andere stam, andere bladeren en zelfs andere wortels. Let tijdens het wandelen eens op al die verschillende boomwortels en luister dan naar het volgende fragment.

Het geheim van Hildegard

DERDE HALTE

Het geheim van Hildegard

Opdracht 3: Op stap met een bosvriend

Zo werd de geheimzinnige Hildegard de heel bijzondere bosvriendin van een eenzame jongen. Op een of andere manier paste hij bij haar, en zij bij hem. Stel je nu eens voor dat jij zou kunnen toveren: hoe zou de bosvriend die bij jou past er dan uitzien?

Begin alvast met op de grond een bosvriend of bosvriendin te maken met dingen die je in het bos vindt: takjes en stukjes mos, dennenappels en bladeren. Lijkt deze nieuwe vriend op jouw vrienden op school? Of heeft hij of zij meer weg van een bostrol of woudkabouter? Laat je fantasie maar de vrije loop!

Ben je klaar? Zoek dan een naam voor deze bijzondere vriend.

Nu gaan we nog een stap verder: stel je voor dat deze bosvriend of -vriendin straks met jullie mee naar huis gaat en voorgoed bij jullie blijft wonen. Jullie bosvriend zal helpen bij klusjes, meedoen met spelletjes en zelfs meegaan op reis. Hoe zou die bijzondere vriend dan best zijn?

Moet jullie nieuwe vriend grappig zijn? Of mooi? Moet hij of zij lief zijn of vooral leuke spelletjes kunnen bedenken?

Kies samen 5 eigenschappen die jullie het allerbelangrijkst vinden.

Geen inspiratie? Misschien kan deze lijst jullie op weg zetten!

altijd klaar om te helpen – eerlijk – altijd klaar om het weer goed te maken na een ruzie – grappig – mooi – dankbaar – trouw – vriendelijk – lief – beleefd – leuke spelletjes kunnen bedenken – veel fantasie – betrouwbaar – slim – handig – goed verhalen kunnen vertellen – gezellig – altijd hoopvol – hardwerkend – spiritueel – niet opdringerig – gezond – netjes – goed kunnen zingen – wijs – graag praten over diepe dingen – snelle beslisser – optimist – rustig – kunstzinnig – veel weten – levensgenieter – goed kunnen dansen – sterk – zorgen voor verbondenheid – goedgehumeurd – attent – graag zingen – ...

Wat hebben jullie gekozen? Wat vinden jullie belangrijk?

Een ding is zeker: jullie hebben een volgend woord verdiend, tenminste ... als jullie het kunnen vinden tussen de wortels van de bomen.

Raadsel voor kinderen tot 8 jaar

Raadsel voor kinderen vanaf 9 jaar

Knap werk! Maar er liggen nog 3 woorden op jullie te wachten.
Wandel naar een rustig plekje en luister dan naar het volgende audiofragment.

Het geheim van Hildegard

VIERDE HALTE

Het geheim van Hildegard

Opdracht 4: Gezellig eten onder een dak van bladeren

Een bos geeft voedsel, op heel veel manieren. Bovendien is het een van de fijnste plaatsen om een picknick te houden. Ga op zoek naar het allermooiste plekje, ergens dicht bij waar je nu bent. Haal dan het lekkere tussendoortje maar uit die rugzak. Nu mag je, net als Hildegard en haar vriend, toosten op alle moois dat je om je heen ziet.

Je besluit met een toast op de mensen die bij je zijn. Vertel je ook waarom je op hen toast?

Nadat iedereen dat heeft gedaan, het afval terug in de tas is en de koekkrumels achterblijven voor de mieren, mogen jullie het volgende raadsel oplossen.

Raadsel voor kinderen tot 8 jaar

Wanneer Hildegard jarig is, serveert zij de bosdieren de lekkerste lettersoep. Hieronder staan de woorden die je kan vinden in haar soep. Elk woord dat je hebt gevonden, streep je door, totdat je alle woorden hebt gevonden. De letters die je niet hebt doorgestreept, vormen het woord waar je naar op zoek bent.

BOS ✪ PAD ✪ NOOT
RUPS ✪ TAK ✪ STAM

PADISTAMBOS
TAKNOOTNRUPS

Raadsel voor kinderen vanaf 9 jaar

Wanneer Hildegard jarig is, serveert zij de bosdieren de lekkerste lettersoep. Hieronder staan de woorden die je kan vinden in haar soep. Elk woord dat je hebt gevonden, streep je door. Elke letter mag je maar 1 maal gebruiken. De letters die je niet hebt doorgestreept, vormen het woord waar je naar op zoek bent.

OP ✪ TAK ✪ BOS
DE ✪ KRUIJ
PAD ✪ BAST

K T S A B D E B
A N I U R K O O
T I P A D S N P

Stap verder. Hou er maar stevig de pas in, jullie zijn vast helemaal fit na die lekkere picknick. Kijk intussen heel aandachtig naar de bomen. Niet iedereen kan dit zien, maar elke boom heeft zijn eigen karakter. Sommige zijn nogal stekelig, andere hebben een ruwe bast maar een gouden kern, nog andere zien er heel uitnodigend uit. Blijf staan bij de vriendelijkste boom die je tegenkomt en luister dan naar het volgende audiofragment.

Het geheim van Hildegard

VIJFDE HALTE

Het geheim van Hildegard

Opdracht 5: Bomen zijn lieve luisteraars

Blijf nog even staan bij jouw vriendelijke boom en kijk eens om je heen, dan zie je vast nog bomen die heel goed kunnen luisteren. Bomen staan altijd voor je klaar, hoe je je ook voelt. Wanneer je energie voelt tintelen tot in je tenen, kan je in hun kruin klimmen. Wanneer je verdrietig bent, kan je tegen hun stam leunen. Wanneer je blij bent, nodigt een boom je uit tot een vreugdedans rond zijn stam. Wanneer je verliefd bent, kan je een hartje in de schors krassen. Au, niet te diep, of het doet pijn!

Bomen luisteren zonder te oordelen. Ze zijn er gewoon voor je en vertellen aan niemand iets door.

Soms zijn andere mensen net als bomen. Ze luisteren naar je zonder meteen te vertellen wat je verkeerd deed of hoe je het beter kunt aanpakken. Op hun stille manier zijn ze ook prima wegwijzers: ze helpen je een goede weg te kiezen.

Ken je zo iemand? Wie is de beste luisteraar voor jou? Aan wie kun je vertellen wat er op jouw hart ligt? Nee, verklap de naam van die persoon nog niet. Die moeten de anderen raden. Je mag wel tips geven, en dat doe je zo.

Teken een cirkel in de aarde en verdeel die in 4 gelijke taartdelen. In elk deel kras je een woord: WAAR, HOE, WELK, HOBBY.

De anderen staan achter een startlijn. Om de beurt mogen zij met dennenappels (of eikels of kastanjes, ...) op een taartdeel met een woord mikken.

Als hun voorwerp belandt op:

- WAAR, dan vertel je waar jouw beste luisteraar woont.
- HOE, dan verklap je iets over het uiterlijk van jouw beste luisteraar (kleur van ogen of haar, groot of klein, ...).
- WELK, dan vertel jij of jouw beste luisteraar een huisdier heeft, en zo ja, welk.
- HOBBY, dan vertel je één ding dat jouw luisteraar graag doet. En het moet iets anders zijn dan 'goed kunnen luisteren'.

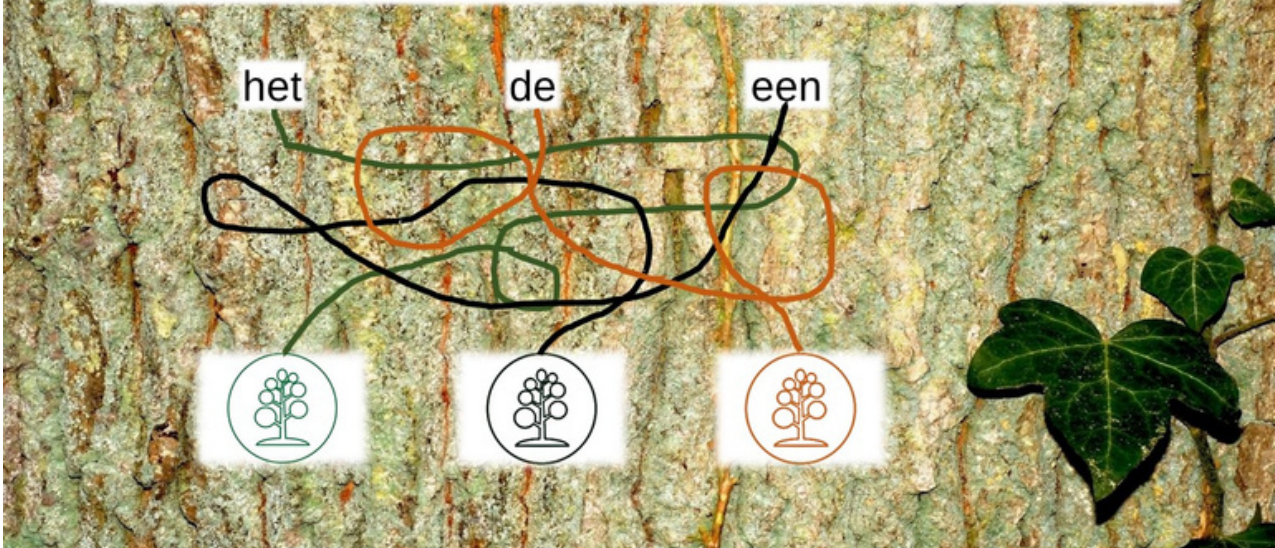
Kunnen de anderen raden wie jouw beste luisteraar is? Mooi zo. Als er nog veel tijd is, kan iedereen aan de beurt komen.

Anders ga je meteen naar de extra vraag van Hildegard: 'Ik vraag me af ... heeft iemand van jullie al gevoeld dat God bestaat en naar jou luistert? Wanneer was dat?'

Rond het gesprek zachtjes af. Het voorlaatste woord ligt voor het rapen, van zodra je de oplossing van dit raadsel vindt.

Raadsel voor kinderen tot 8 jaar

Goede luisteraars helpen je de juiste weg te vinden.
Volg de oranje weg (rechts) en vind het juiste woord.

Raadsel voor kinderen vanaf 9 jaar

Goede luisteraars helpen je de juiste weg te vinden.
Vertrek bij de oranje boom (rechts) en vind het juiste woord.

Stap stevig door. Kijk intussen goed naar links en naar rechts, want ergens staat hij op jullie te wachten: de boom die straks jullie boshuisje zal worden. Heb je hem gevonden? Ga dan onder zijn kruin staan en luister naar het volgende stuk van het verhaal.

Het geheim van Hildegard

ZESDE HALTE

Het geheim van Hildegard

Opdracht 6: Bomen geven bescherming

Bomen geven bescherming aan mensen en dieren. Ze zijn een schuilplaats voor als het regent. Ze geven schaduw in de hitte van de zon. Ze geven het hout om een huis mee te bouwen, misschien wel tussen hun wortels.

Hildegard en de jonge Barend hadden hun eigen huisje gebouwd. Dat beschermde hen tegen zwiepende takken, striemende regen en wilde dieren. Het was er knus en warm.

Vandaag woont Hildegard in een ander huisje. Dat ziet er zo uit:

Kunnen jullie ook zo een veilig 'huisje' bouwen? Het hoeft er niet zo uit te zien als dat van Hildegard, misschien lijkt het wel op een vossenhol, een kamp of een nest. Gebruik je fantasie en alle bosmateriaal dat je kunt vinden. Zorg er wel voor dat jullie er met z'n allen in kunnen schuilen.

Wanneer jullie klaar zijn, kruipen jullie samen in dat veilige plekje en luisteren jullie naar elkaars antwoorden op de volgende vragen:

- Waar voel jij je het veiligst?
- Wat heb je nodig om je veilig te voelen?
- Wat vind je eng en wat doe je dan om je weer veilig te voelen?
- Bij wie voel je je het veiligst?

Na het gesprekje genieten jullie nog even na van het knusse gevoel. Misschien nemen jullie wel een foto van jullie allemaal in die veilige plek. En dan ... ligt er een allerlaatste raadsel op jullie te wachten én een allerlaatste woord.

Raadsel voor kinderen tot 8 jaar

In haar boshuisje bereidt Hildegard genezende kruidendranken. Voor de recepten van haar geheime kruidendranken gebruikt zij een gecodeerd alfabet. Ontcijfer haar cijferboodschap (1 woord) die links op de rol staat. De tip vind je in het midden van het perkament.

26 15 14
10 = J   26 = Z   14 = N
15 = O   19 = S

Raadsel voor kinderen vanaf 9 jaar

In haar boshuisje bereidt Hildegard genezende kruidendranken. Voor de geheime recepten hiervan gebruikt zij een gecodeerd alfabet. Ontcijfer haar boodschap (1 woord) die links op de rol staat. R verwijst naar de letterrij, van boven te beginnen. P verwijst naar de plek van de letter in de rij. R1P6 verwijst bv. naar de U.

R2P7 R3P4 R2P4
A E I M Q U Y
B F J N R V Z
C G K O S W !
D H L P T X ?

De wandeling is bijna afgelopen. Jullie hebben nu zes woorden op zak – maar hoe kunnen jullie daarmee het bos redden?

Stap naar de laatste halte en luister daar naar het laatste audiofragment.

Het geheim van Hildegard

ZEVENDE HALTE

Het geheim van Hildegard

Opdracht 7

Hildegard vraagt om afscheid te nemen van de bomen. Maar hoe kunnen jullie dat doen?

Hier komen alvast twee leuke ideeën. Kiezen jullie er één van?

- Maak een krans in de geribbelde schors van een boomstam met bloemen, bladeren, zaden, mos, varens, ... Zo laat je aan alle andere wandelaars zien hoe mooi je deze boom vindt. Ga daarna allemaal rond de stam staan en doe nog even de ogen dicht om te genieten van de geluiden van het bos.
- Maak op de grond een 'bosschilderij' van een boom met boom-materiaal: een dikke tak als stam, kleine kronkeltwijggjes als wortels en takken, stukjes blad of mos als bladeren, ... Maak het kunstwerk dicht bij het wandelpad, zo kun je er andere wandelaars mee verrassen.

Jullie speurtocht is voorbij, jullie hebben de geheimzinnige zin gevonden. Proficiat! Zo meteen gaan jullie weer naar huis, maar vergeet de vraag van Hildegard niet. **Stuur zo snel je kunt een mailtje naar barend.isidoor@gmail.com.** Elke dag telt!

- Laat Barend weten welke **magische zin** jullie gevonden hebben. Dat is heel belangrijk om het bos te redden.
- Vertel hem wat jullie tijdens deze speurtocht **het mooist of het leukst** vonden.
- Vertel hem ook wat jullie **geleerd** hebben, wat jullie zeker **willen onthouden**.

Heb je een **foto** gemaakt tijdens de tocht? Dan kun je die zeker in bijlage meesturen!

Veel succes ermee, en **hou je mailbox in de gaten, want misschien komt er wel een antwoord van Barend Isidoor Theodoor Coin.**